

Установа адукацыі
«Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў»

ЗАЦВЯРДЖАЮ

Рэктар універсітэта

 Н. У. Карчэўская

 2025

Рэгістрацыйны № ВД - 6/25-115 эвуч.

ПАСТАНОЎКА ГОЛАСУ

Вучэбная праграма ўстановы адукацыі
па вучэбнай дысцыпліне для спецыяльнасці
6-05-0215-09 Харавая творчасць,
прафілізацыі: харавая музыка народная

Вучэбная праграма складзена на аснове адукацыйнага стандарты вышэйшай адукацыі па спецыяльнасці 6-05-0215-09 Харавая творчасць, зацверджанага пастановай Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь ад 21.08.2023 № 270, вучэбнага плана БДУКМ па спецыяльнасці.

СКЛАДАЛЬНІКІ:

Л.В.Снапкова, дацэнт кафедры народна-песеннай творчасці і фальклору ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў»;

І.У.Канцэвіч, старшы выкладчык кафедры народна-песеннай творчасці і фальклору ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў».

РЭЦЭНЗЕНТЫ:

А.Я.Цэхавая, старшыня цыкловай камісіі «Народная музычная мастацкая творчасць (харавая музыка)» установы адукацыі «Мінскі дзяржаўны каледж мастацтваў»;

Ф.Л.Коцяш, дацэнт кафедры харавая музыка ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў».

РЭКАМЕНДАВАНА ДА ЗАЦВЯРДЖЭННЯ:

кафедрай народна-песеннай творчасці і фальклору ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў» (пракакол № 4, ад 01.12.2025);

прэзідыўмам навукова-метадычнага савета ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў» (пракакол № 2, ад 20.12.2025).

УЗГОДНЕНА

Дырэктар Палаца культуры Мінскага трактарнага завода

_____ Н.В.Кользун

ТЛУМАЧАЛЬНАЯ ЗАПІСКА

Вучэбная дысцыпліна «Пастаноўка голасу» займае важнае месца па падрыхтоўцы кіраўнікоў хору. Гэта адна з галоўных прафілюючых вучэбных дысцыплін, засваенне якой дапамагае падрыхтаваць высокаадукаванага спецыяліста.

Кіраўнік народнага калектыву павінен валодаць народнай манерай спеваў, ведаць методыку навучання пастаноўкі голасу, творча падыходзіць да вырашэння важнай праблемы сучаснасці – захавання, развіцця і прапаганды традыцый народнапесеннага выканальніцтва, садзейнічаць павышэнню прафесійнага ўзроўню выканальніцкага майстэрства фальклорных калектываў і асобных выканаўцаў.

Практычнае знаёмства студэнта з народнай манерай спеваў пачынаецца з выпрацоўкі навыкаў песеннага дыхання, апоры гуку, дыкцыі і атакі гуку, авалодвання правільным гукаўтварэннем на вакальных практыкаваннях і творах. Важным этапам вучэбнай работы ў класе па пастаноўцы голасу з'яўляецца вывучэнне і авалоданне рэгіянальнымі песеннымі традыцыямі і выканальніцкімі манерамі розных рэгіёнаў Беларусі.

Вучэбная дысцыпліна «Пастаноўка голасу» уваходзіць у модуль «Харавы клас», вывучэнне якога павінна забяспечыць фарміраванне ў студэнтаў спецыялізаванай кампетэнцыі: валодаць навыкамі харавога выканальніцтва і культурай харавога мыслення, праводзіць рэпетыцыйную і канцэртна-выканальніцкую дзейнасць ў якасці ўдзельніка і кіраўніка хору, ансамбля.

Засваенне вучэбнай дысцыпліны «Пастаноўка голасу» цесна звязана з вывучэннем такіх вучэбных дысцыплін, як «Харавы клас», «Выканальніцкае майстэрства», «Методыка выкладання спецыяльных дысцыплін», «Расшыфроўка, аранжыроўка і апрацоўка народнай песні», «Беларуская народна-песенная творчасць і песенная этнафонія», «Асновы сцэнічнага руху», «Бытавы танец».

Мэта вучэбнай дысцыпліны – даць будучаму спецыялісту неабходныя веды па авалодванні народнай манерай спеваў, выхаваць высокаадукаванага спецыяліста ў галіне народна-песеннага выканальніцтва.

Задачы вучэбнай дысцыпліны:

- авалодаць тэхнікай спеваў, у якой вакальная праца накіравана на прастату, натуральнасць і характарнасць спеваў, вакальную роўнасць гучання голасу;

- выхаваць размоўную манеру спеваў, выразнае асэнсаванае гукаўтварэнне праз інтанацыйна-сэнсавы пасыл, які раскрывае агульны змест твора;

- развіць артыстызм выканаўцы праз разуменне драматургіі народнай песні;

- выхаваць музычна-выканальніцкі і мастацкі густ на лепшых узорах народнай і аматарскай творчасці і на падставе вывучэння вопыту выдатных майстроў народных спеваў.

У выніку вывучэння вучэбнай дысцыпліны студэнт павінен *ведаць*:

- механізм гукаўтварэння і гукавядзення ў народнай манеры спеваў;

- тэхніку правільнага песеннага дыхання;

- рэгіянальныя асаблівасці народна-песеннага выканальніцтва.

умець:

- свабодна і прафесійна валодаць народнай манерай спеваў;

- карыстацца вакальна-тэхнічнымі навыкамі народнай манеры спеваў;

- выконваць творы а капэла і з суправаджэннем;

- выкарыстоўваць мастацка-выразныя сродкі для перадачы зместу выконваемага вакальнага твора;

- карыстацца прынцыпамі падбору рэпертуару.

валодаць:

- метадыкай выкладання пастаноўкі голасу;

- метадыку работы з вакальнымі творами.

У межах адукацыйнага працэсу па вучэбнай дысцыпліне студэнт павінен не толькі набыць тэарэтычныя і практычныя веды, уменні і навыкі па спецыяльнасці, але і развіваць свой каштоўнасна-асобасны, духоўны патэнцыял, сфарміраваць якасці патрыёта і грамадзяніна сваёй краіны, гатовага да актыўнага удзелу ў эканамічным, вытворчым і сацыяльна-культурным жыцці краіны.

У адпаведнасці з вучэбным планам на вывучэнне вучэбнай дысцыпліны «Пастаноўка голасу» на дзённай форме навучання ўсяго адведзена 446 гадзін, з якіх 248 гадзіны – аўдыторныя (індывідуальныя) заняткі ў I–VIII семестрах. Для завочнага навучання 336 гадзін, з якіх 32 гадзін - аўдыторныя (індывідуальныя) заняткі I–VIII семестрах. Рэкамендаваныя формы бягучай атэстацыі – тэхнічны залік. Рэкамендаваныя формы прамежкавай атэстацыі – залікі, экзамены.

ЗМЕСТ ВУЧЭБНАГА МАТЭРЫЯЛУ

Раздзел 1. Развіццё практычных навыкаў спеваў у народнай манеры.

Тэма 1. Уводзіны.

Задачы вучэбнай дысцыпліны. Месца і роля вучэбнай дысцыпліны «Пастаноўка голасу» ў сістэме прафесійнай падрыхтоўцы выканаўцы народнай песні, выкладчыка. Мэта, задачы і структура вучэбнай дысцыпліны, сувязь з іншымі дысцыплінамі курса. Асаблівасці і спецыфіка навучання народнай манеры спевам.

Тэма 2. Вызначэнне тыпу і характару голасу, тэмпераменту, артыстычных і музыкальных даных, індывідуальных недахопаў.

Замацаванне песеннай устаноўкі і развіццё правільных навыкаў спеваў: мяккай атакі гуку, плаўнага і роўнага гукавядзення, дакладнай перадачы мелодыі (рытму, вышыні гуку, фразіроўкі, эканомнай артыкуляцыі, натуральнага вымаўлення слоў).

Тэма 3. Фарміраванне дакладнай дыкцыі, работа над словам.

Праца над дыкцыяй пры дапамозе спецыяльных практыкаванняў. Эканомная артыкуляцыя, натуральнае вымаўленне слоў. Аб'яднанне розных галосных. Вымаўленне зычных гукаў. Спалучэнні галосных і зычных гукаў. Трэніровачныя моўныя практыкаванні. Трэніровачныя вакальна-моўныя практыкаванні.

Тэма 4. Авалоданне спеўным дыханнем і яго развіццё.

Песенная ўстаноўка. Віды дыхання. Кіраванне патокам выдыхаемага паветра. Апора дыхання і апора гуку. Авалодванне спеўным дыханнем і яго развіццё. Авалоданне філіроўкай гуку. Знаёмства с разнастайнымі метадыкамі паляпшэння спеўнага дыхання і іх апрабаванне.

Тэма 5. Набыццё навыкаў спеваў кантылены.

Выпрацоўка кантылены – плаўнага, звязнага, безперапыннага, свабоднага гучання. Набыццё навыкаў спеваў у прымарнай зоне. Спевы практыкаванняў на невялікія інтэрвалы. Дасягненне вакальнага тону, мабілізацыі галасавога апарату, уключэнне ў работу патрэбных стэрэатыпаў і асацыяцый. Выпрацоўка навыкаў спеваў у межах квінты, сексты, септымы для жаночых галасоў, у межах септымы, актавы для мужчынскіх галасоў. Удасканалванне плаўнага гукавядзення з ужываннем розных практыкаванняў.

Тэма 6. Выпрацоўка чыстай і дакладнай інтанацыі.

Выяўленне індывідуальных недахопаў і шляхоў іх пераадолення. Замацаванне песеннай устаноўкі і развіццё спеўных навыкаў, вызваленне

песеннага апарату ад напружанасці, ліквідацыя дэфектаў гукаўтварэння, дакладная перадача мелодыі (рытму, гукавышыннасці, фразіроўкі). Замацаванне высокай пазіцыі для падцягвання інтанацыі.

Тэма 7. Выпрацоўка рухомасці, гібкасці і палётнасці голасу.

Удасканаленне вакальнай тэхнікі пры дапамозе практыкаванняў па выраўнованні галосных па ўсім дыяпазоне. Спевы практыкаванняў на рухомасць голасу ў хуткіх тэмпах, са скачкамі ўверх, уніз.

Тэма 8. Згладжванне рэгісравых пераходаў. Пашырэньне дыяпазону.

Засваенне тэхналагічных прыёмаў развіцця дыяпазону. Удасканаленне выкальнай тэхнікі пры дапамозе практыкаванняў па выраўноўванні галосных па ўсім дыяпазоне. Выкарыстанне спецыяльных практыкаванняў на рухомасць голасу ў шырокім дыяпазоне, хуткім тэмпе, з вялікімі скачкамі як уніз, так і ўверх. Авалоданне галаўным і грудным рэзаніраваннем, навыкам аб'яднання іх у працэсе спеваў. Вызваленне пеўчага апарату ад напружанасці. Ліквідацыя недахопаў гукаўтварэння.

Раздзел 2. Засваенне спецыфічных прыёмаў традыцыйнага народнага гукаўтварэння.

Тэма 1. Знаёмства з асаблівасцямі дыялектаў.

Засваенне спецыфікі вымаўлення розных гаворак. Перайманне народна-выканальніцкай манерай і прыёмамі. Рэдуцыраваныя галосныя. Засваенне тэхнікі рэдуцыраваных галосных.

Тэма 2. Засваенне рэгіянальных выканальніцкіх прыёмаў народнага гукаўтварэння.

Вывучэнне традыцыйнага народнапесеннага выканальніцтва. Засваенне тэхнікі выканання народных мелізмаў. Спевы асноўных і спецыфічных прыёмаў народнага гукаўтварэння: расцягванні слоў на дадатковыя галосныя, паўторнасць складоў, арнаментыкі, слізганняў, прыгукаў, народных мелізмаў і мардэнтаў, глісандуючых гукаў, спадаў, абрываў складоў і інш.

Тэма 3. Удасканаленне вакальна-тэнічных навыкаў і ўменняў.

Спевы сладаных практыкаванняў на дыкцыю, дыханне, развіццё дыяпазону, рухомасць голасу. Пошук свайго выканальніцкага крэда. Удасканаленне вакальнай тэхнікі. Асэнсаванасць інтанавання музычна-паэтычнага тэксту, выразнасці і вобразнасці выканання.

Тэма 4. Развіццё практычных навыкаў спеваў.

Работа над чыстай інтанацыяй. Засваенне роўнага і плаўнага гукавядзення на больш шырокім дыяпазоне. Далейшае развіццё навыкаў спеваў у народнай манеры у межах квінты, сексты, сэптымы для жаночых галасоў; у межах сэптымы, актавы для мужчынскіх.

Тэма 5. Авалоданне навыкамі імправізацыі.

Знаёмства з метадамі імправізацыйнага выканальніцтва на прыкладзе фальклорнага матэрыялу. Вывучэнне стылявой разнастайнасці беларускага песеннага фальклору. Набыццё навыкаў выканання ўзораў аўтэнтчнага фальклору.

Раздзел 3. Фарміраванне творчай асобы студэнта-спевака.

Тэма 1. Авалоданне сродкамі мастацкай выразнасці.

Выкарыстанне твораў у павольных і хуткіх тэмах Выкарыстанне дынамічных адценняў у інтэрпэтацыі народнай песні. Работа над майстэрствам выканання разнажанравых беларускіх народных песень. Выкарыстанне тэмбральнай афарбоўкі голасу для перадачы сэнсу песні. Праца над фразіроўкай, вакальна-выканальніцкае ўдасканалванне твора.

Тэма 2. Работа над стварэннем мастацкага вобраза.

Выкарыстанне спецыфічных метадаў і кірункаў у інтэрпэтацыі народнай песні. Творчы падыход да стварэння сюжэтнай лініі. Праца над драматургіяй народнай песні. Асэнсаваны падыход да інтанавання музычна-паэтычнага тэксту. Удасканалванне выразнасці і вобразнасці выканання.

Тэма 3. Падбор і фарміраванне рэпертуару.

Выкарыстанне разнажанравага рэпертуару. Дыференцыраваны падыход да выбару народных песень. Фарміраванне творчай асобы студэнта-спевака. Актыўная канцэртная дзейнасць. Арганізацыя самастойнай работы па падборы рэпертуару. Развіццё прафесіяналізму ў народнапесенным выканальніцтве.

ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЫ

для студэнтаў дзённай формы навучання

Назва раздзелу, тэмы	Назва раздзелу, тэмы	Колькасць аўдыторных гадзін	КСР	Форма кантролю
		Індывідуальныя заняткі		
1	Раздзел 1. Развіццё практычных навыкаў спеваў у народнай манеры			
2	Тэма 1. Уводзіны	2		
3	Тэма 2. Вызначэнне тыпу і характару голасу, тэмпераменту, артыстычных і музыкальных даных, індывідуальных недахопаў	4		
4	Тэма 3. Фарміраванне дакладнай дыкцыі, работа над словам	16	6	калэквіўм
5	Тэма 4. Авалоданне спеўным дыханнем і яго развіццё	18	6	вуснае апытанне
6	Тэма 5. Набыццё навыкаў спеваў кантылены	14		
7	Тэма 6. Выпрацоўка чыстай і дакладнай інтанацыі	16	6	творчая заданне
8	Тэма 7. Выпрацоўка рухомасці, гібкасці і палётнасці голасу	8		
9	Тэма 8. Згладжванне рэгістравых пераходаў. Пашырэнне дыяпазону	12		
10	Раздзел 2. Засваенне спецыфічных прыёмаў традыцыйнага народнага гукаўтварання			
11	Тэма 1. Знаёмства з асаблівасцямі дыялектаў	8	2	творчая работа
12	Тэма 2. Засваенне рэгіянальных выканальніцкіх прыёмаў народнага гукаўтварання	10	4	творчае заданне
13	Тэма 3. Удасканаленне вакальна-тэнічных навыкаў і ўменняў	18	4	вуснае апытанне
14	Тэма 4. Развіццё практычных навыкаў спеваў	18	4	творчае заданне
15	Тэма 5. Авалоданне навыкамі імправізацыі	8		
16	Раздзел 3. Фарміраванне творчай асобы студэнта-спевака			
17	Тэма 1. Авалоданне сродкамі мастацкай выразнасці	16	6	творчая работа
18	Тэма 2. Работа над стварэннем мастацкага вобраза	16	8	творчая работа
19	Тэма 3. Падбор і фарміраванне рэпертуару	18		
Усяго: 248		202	46	

ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЫ
для студэнтаў завочнай формы навучання

Назва раздзелу, тэмы	Назва раздзелу, тэм	Колькасць аўдыторных гадзін
		Індывідуальныя заняткі
1	Раздзел 1. Развіццё практычных навыкаў спеваў у народнай манеры	
2	Тэма 1. Уводзіны	1
3	Тэма 2. Вызначэнне тыпу і характару голасу, тэмпераменту, артыстычных і музыкальных даных, індывідуальных недахопаў	1
4	Тэма 3. Фарміраванне дакладнай дыкцыі, работа над словам	2
5	Тэма 4. Авалоданне спеўным дыханнем і яго развіццё	2
6	Тэма 5. Набыццё навыкаў спеваў кантылены	2
7	Тэма 6. Выпрацоўка чыстай і дакладнай інтанацыі	2
8	Тэма 7. Выпрацоўка рухомасці, гібкасці і палётнасці голасу	2
9	Тэма 8. Згладжванне рэгістравых пераходаў. Пашырэнне дыяпазону	2
10	Раздзел 2. Засваенне спецыфічных прыёмаў традыцыйнага народнага гукаўтварання	
11	Тэма 1. Знаёмства з асаблівасцямі дыялектаў	2
12	Тэма 2. Засваенне рэгіянальных выканальніцкіх прыёмаў народнага гукаўтварання	2
13	Тэма 3. Удасканаленне вакальна-тэнічных навыкаў і ўменняў	3
14	Тэма 4. Развіццё практычных навыкаў спеваў	2
15	Тэма 5. Авалоданне навыкамі імправізацыі	2
16	Раздзел 3. Фарміраванне творчай асобы студэнта-спевака	
17	Тэма 1. Авалоданне сродкамі мастацкай выразнасці	2
18	Тэма 2. Работа над стварэннем мастацкага вобраза	3
19	Тэма 3. Падбор і фарміраванне рэпертуару	2
Усяго:		32

ІНФАРМАЦЫЙНА-МЕТАДЫЧНАЯ ЧАСТКА

Літаратура

Асноўная

1. Грамовіч, І.М. Методыка работы з фальклорным гуртом : курс лекцый / [сярод рэц.: Я.М.Рэутовіч]. Мінск : [б.в.], 2009. – 137, [1] с. : нот
2. Емельянов, В.В. Развитие голоса. Координация и тренинг. – Изд. 4-е., стер. – Санкт-Петербург : Лань, 2004. – 191 с. : ил. – Библиогр.: с. 158-159 (18 назв.).
3. Леановіч, З.Л. Работа з вакальным ансамблем [Ноты] : вучэбна-метадычны дапаможнік / [сярод рэц.: І. М. Грамовіч]. – Мінск : [б. в.], 2007. – 120, [2] с. : малюнкi, нот.
4. Романовская, И. И. Сольное пение. Постановка голоса : учебно-методическое пособие для специальности пение (по направлениям), направления специальности Пение (народное), специальности Народное творчество (по направлениям), направления специальности Народное творчество (хоровая музыка), специализации Хоровая музыка народная. – Минск : БГУКИ, 2023. – 102 с. ; 29x21 см.
5. Холупава, Л. І. Пастаноўка голасу [Ноты] : вучэбна-метадычны дапаможнік / [сярод рэц. Я. М. Рэутовіч]. – 2-е выд., перапрац. і дап. – Мінск : БДУКМ, 2013. – 252, [1] с. ; 29x20 см.
6. Холупава, Л. І. Пастаноўка голасу і вакальны ансамбль [Ноты] : вучэбны дапаможнік для студэнтаў вуну па спецыяльнасці "народная творчасць (харавая музыка)" / [сярод рэц. Я. М. Рэутовіч]. – Мінск : [б. в.], 2008. – 187, [1] с. ; 29x20 см. – Бібліягр.: с. 184-185 (20 назв.).

Дадатковая

1. Беларускі фальклор у сучасных запісах. Традыцыйныя жанры. Гомельская вобласць / укл. В.А. Захарава, Р.М. Кавалёва, В.Д. Ліцвінка. – Мн: Універсітэцкае, 1989. – с.128-320.
2. Беларускі фальклор у сучасных запісах. Традыцыйныя жанры. Мінская вобласць / укл. В.Д. Ліцвінка, Г.Д. Кутырова. – Мн: Універсітэцкае, 1995. – с. 100-250.
3. Варфаламеева, Т.Б. Песні Беларускага Панямоння [Ноты] / [наук.рэд. З.Я.Мажэйка]. – Мінск: Беларуская навука, 1998. – 284, [2] с.
4. Вянок беларускіх народных песень / запіс у Раговіча. – Мн: Навука і тэхніка, 1988. – 432 с..
5. Дарога ля жыта: песні бел. кампазітараў на вершы В.А. Жуковіча / укл. В.А. Жуковіч. – Мн.: Беларусь, 2001. – 144 с.
6. Дмитриев, Л.Б. Основы вокальной методики / Москва : Музыка, 2007. – 368 с. : нот., ил. – Библиогр.: с.361 – 365 (130 назв.).
7. Купальскі спеўнік : метадычны дапаможнік // аўтар-укл. Т.А. Пладунова. – Мінск : Інстытут культуры Беларусі, 2013. – 160 с.
8. Маажэйка, З Я Песні Беларускага Паазер'я / З.Я. Маажэйка. – Мн: Навука і тэхніка, 1981. – с. 80–120; с. 300–480.

9. Мажэйка, З.Я. Песні Беларускага Падняпроўя / З.Я. Мажэйка, Т.Б. Варфаламеева. – Мн: Бел. навука, 1999. – 276 с.
10. Можейко, З.Я. Песни Белорусского Полесья / З.Я. Можейко. – М.: Сов. композитор, 1983. – Вып 1. – 184 с.
11. Можейко, З.Я. Песни Белорусского Полесья / З.Я. Можейко. – М.: Сов. Композитор, 1984. – Вып.2. – 181 с.
12. Можейко, З.Я. Песенная культура Белорусского Полесья. Село Тонеж. – Мн.: Наука и техника, 1971. – 263 с.
13. Традыцыйная мастацкая культура беларусаў: у 6 т. / Т.Б. Варфаламеева, В.І. Басько, М.А. Козенка [і інш.]. – Мн.: Бел. навука, 2001. – Т. 1: Магілёўскае Падняпроўе. – 797 с.

РЭКАМЕНДАВАНЫЯ СРОДКІ ДЫЯГНОСТЫКІ

Для кантролю ведаў і ўменняў студэнтаў па вучэбнай дысцыпліне «Пастаноўка голасу» выкарыстоўваюцца наступныя формы дыягностыкі:

1. Калёквіўм;
2. Творчае заданне (у якасці якога прапануюцца наступныя віды работ: падрыхтоўка і напісанне сцэнарнага плана, выканальніцкі аналіз вакальнай партытуры);
3. Творчая работа (конкурс на лепшую інтэрпрэтацыю твора, паказ творчага нумара ў рамках тэматычнага канцэрта, на канфэрэнцыях);
4. Тэхнічныя залікі, залікі, экзамен, у працэсе якіх вывучаны матэрыял прадстаўляецца ў выглядзе паказа ў класе, канцэртнага выканання).

МЕТАДЫЧНЫЯ РЭКАМЕНДАЦЫІ ПА АРГАНІЗАЦЫІ І ВЫКАНАННІ САМАСТОЙНАЙ ПРАЦЫ СТУДЭНТАЎ

Заняткі па вучэбнай дысцыпліне «Пастаноўка голасу» павінны прывіваць павагу і любоў да народна-песенных традыцый, самастойнасці выканання, развіваць навыкі выканальніцкага майстэрства.

Важнай часткай вучэбнай дысцыпліны «Пастаноўка голасу» з'яўляецца канцэртна-выканальніцкая дзейнасць, якая дысцыплінуе і стымулюе навучальны працэс. Неабходнай умовай дасягнення прафесійных вынікаў з'яўляецца ўважлівая і актыўная работа студэнтаў і патрабавальнасць выкладчыка да дакладнага выканання яго рэкамендацый на занятках. Яны маюць дакладную зместавую накіраванасць як для студэнтаў, так і для выкладчыка. Якасць гучання і выканальніцкая культура ўдасканальваюцца ў выніку сістэматычных рэпетыцый і канцэртнай дзейнасці. Рэкамендуецца праслухоўванне фоназапісаў народных выканаўцаў, запрашэнне выканаўцаў – носьбітаў традыцыйнага выканальніцтва на рэпетыцыі, якія дапамогуць у засваенні аўтэнтычнай манеры спеваў.

Для найбольш эфектыўнага засваення матэрыялу па дысцыпліне «Пастаноўка голасу» ужываюцца вучэбна-даследчыя тэхналогіі, якія прадугледжваюць вывучэнне дыялектных асаблівасцяў рэгіёнаў Беларусі, прыёмы вымаўлення паэтычнага тэксту і авалоданне народнай манерай спеваў (мясцовыя пеўчыя традыцыі, перайманне «з голасу», сувязь спеваў з асаблівасцямі дыялектаў).